

Licht als narratief in de openbare ruimte Parramatta Square, Sydney: hoe licht een architecturale visie en hoge duurzaamheids- standaarden volgt

Projectgegevens

Project:
Parramatta Square, Sydney, Australië

Architectuur:
JPW, Sydney

Ontwikkelaar:
Walker Corporation, Sydney

Lichtontwerp: Light Studio MG, Leichhardt

Bestekschrijver:
LCI Consultants (3PSQ), AECOM (4PSQ), WSP
(6-8PSQ), Sydney

Channel partner:
Jadecross, Sydney

Fotografie:
Jackie Chan

Parramatta Square, ontwikkeld door Walker Corporation, is één van de meest ambitieuze projecten voor stadsvernieuwing van Australië dat het grootste stadscentrum van West-Sydney transformeert in een levendig commercieel, cultureel en gemeentelijk knooppunt. Gesitueerd in het geografische centrum van Greater Sydney omvat deze herontwikkeling van \$ 3,2 miljard circa 300.000 vierkante meter aan commerciële, winkel- en gemeentelijke ruimte. Het project strekt zich uit over zes hectare en omvat winkeltorens, openbare ruimtes en gemeentelijke gebouwen.

In 2013 won de in Sydney gevestigde architect JPW een internationale ontwerpwedstrijd voor de eerste ontwikkelingsfase van het district. In het decennium dat daarop volgde, nam JPW's Project Director, Mathew Howard, het voortouw bij de betrokkenheid bij de stadsgemeente Parramatta en Walker Corporation om het masterplan van het district te verfijnen en te leveren, waarbij de openbaar vervoersinfrastructuur, openbare ruimtes, districtsgebouwen en werkruimtes werden geïntegreerd om het districtshart van Greater Sydney opnieuw te definiëren.

Het belangrijkste om een architecturale visie te realiseren was de implementatie van een verlichtingsconcept dat niet alleen verlichtte – het hielp de identiteit van het district te identificeren. Michel Goupy, Directeur van LightStudioMG, legde uit dat de taak van zijn onderneming veel verder ging dan functionele verlichting: het ging over het vertalen van het architecturale narratief in een taal van licht, terwijl er een geschikt design werd geformuleerd:

“Verlichting die zowel overdag als ‘s nachts doeltreffend is, diende een visuele hiërarchie te scheppen, verticale verlichting, de perceptie van helderheid en de accentuering van openbare kunst.”

Het doel was niet alleen maar puur technisch. Het lichtontwerp werd als tool ontworpen voor een scheppende atmosfeer – die mensen begeleidde door het uitgestrekte district en tegelijkertijd het karakter ervan versterkte, waardoor de complexe lay-out intuïtief leesbaar werd.

Van binnenuit stralend: het “lantaarneffect”

4, 6 & 8 Parramatta Square zijn de primaire kantoortorens die het openbare domein van de zuidrand van het Parramatta Square definiëren. In totaal gaat het hier om meer dan 200.000 vierkante meter aan kantoorruimte van topklasse boven een reeks in het district op schaal gemaakte foyers en andere ruimtes die een verband leggen met het openbare gebied. Het verlichtingsontwerp voor al deze ruimtes werd gepland om te voldoen aan het basisniveau van verlichtingssterkte, met verbeterde luxniveaus in lobby's met liften en op kunst, meubilair en in ontvangstzones om richtpunten te scheppen en visuele impact te bieden.

Elke foyer heeft kenmerkende wanden van travertin. Travertin is een natuurlijk soort kalksteen dat is gevormd door minerale afzettingen uit hete bronnen, bekend om zijn warme tinten en poreuze textuur. Sinds de oudheid werd het in de architectuur gebruikt en verleent het een sfeer van tijdloze elegantie en wezenlijke authenticiteit aan hedendaagse ruimtes.

Deze materiaalkwaliteit bood de kans om een zogenoemd „lantaarneffect” uit het openbare domein te creëren. Het effect verwijst naar de visuele uitstraling van de binnenwanden die van binnenuit zacht stralen, net zoals een lantaarn. Wanneer ze verlicht zijn, interacteert het licht met het bleke, getextureerde travertin om een zachte omhooggerichte straling te creëren die van buitenaf zichtbaar is. Dit drukt warmte en aanwezigheid uit en transformeert de lobby's in verwelkomende bakens in het district.

“Wij wilden de 15 meter hoge wanden op een doeltreffende manier verlichten en dus de bovenste helft van de wand consequent met wallwashers verlichten. Dit wordt ondersteund door aanvullende aantrekkelijke armaturen om het onderste gedeelte op te vullen”, legt Goupy uit.

Het resultaat is verbluffend.

Kunst met licht omkaderen: oriëntatiepunten en identiteit in de ruimte creëren

Elementen in elke ruimte accentueren helpt de oriëntatie en schept visuele oriëntatiepunten. In elke lobby zijn er belangrijke kunstwerken geplaatst, van wandschilderijen en wandtapijten tot een replica van de “Rose Hill Packet”, de eerste Europese boot die in

Australië werd gebouwd, uitgestrekt boven de foyer van 6 Parramatta Square. Daardoor krijgen ruimtes een eigen identiteit. Het verlichten van grote kunstwerken in royale ruimtes gaat gepaard met unieke uitdagingen: de verlichting moet gelijkmatig zijn, schaduw alleen worden gebruikt waar dat nodig is en minimale verblinding voor mensen die zich in verschillende richtingen in de ruimte verplaatsen.

“Dankzij een verhoogde lichtsterkte op kunstwerken kunnen deze zich onderscheiden van de achtergrondverlichting”, legt Goupy uit.

Dat werd bereikt met gebruik van de armaturen uit de productfamilies [Quintessence](#) en [Atrium](#) van ERCO (downlights en wallwashers) evenals [Parscan](#) spots.

5 Parramatta Square: architectuur voor de omgeving, licht voor het openbare leven

Apart van de kantoortorens fungeert 5 Parramatta Square (bekend als PHIVE) als een nieuw districtshart in de stad. Ontwikkeld door de stadsgemeente Parramatta omvat deze gemeenteruimtes, een openbare bibliotheek en gemeenschapsruimtes met een vloeiende, boogachtige structuur. Zijn witte, gegolfde façade weerspiegelt de nabijgelegen rivier Parramatta en zijn verwelkomende, transparante vorm symboliseert de toegankelijkheid en openheid van het district. Het gebouw beschikt ook over een groot digitaal scherm dat is opgenomen in zijn façade en een platform voor het vertellen van verhalen biedt, voor gebeurtenissen en berichten van het district. Verlichting binnen PHIVE dient een doel, een warme en verwelkomende ontvangst en stimuleert de verschillende activiteiten in elke zone met een slimme mix van [Parscan](#) en [Eclipse](#) spots die omgevingsverlichting bieden en zijn aangevuld met accentverlichting en in zones ingedeelde verlichting.

Tijdloos en duurzaam: verlichting met hoge prestaties in overeenstemming met een architecturale visie

Terwijl de connectiviteit in het openbaar vervoer en de bevolkingsdichtheid groeien, ligt het vooruitzicht om een locatie te ontwikkelen die zo uitgestrekt is als Parramatta Square voor de hand. Zo bleek ook het vermogen van het team om in te spelen op de duurzaamheidseisen van de gemeenschap en de huurders van cruciaal belang te zijn. De kantoortorens hebben een classificatie van maar liefst 6 sterren voor de Green Star gekregen (Wereldleiderschap-accreditatie van de Green Building Council van Australië) en het district werd in 2024 erkend als de meest energie-efficiënte commerciële ontwikkeling.

De keuze voor verlichtingsarmaturen van ERCO in het verlichtingsdesign vormde een onderdeel van de totale toewijding aan de visie voor Parramatta Square.

“Het onderzoek en de ontwikkeling, die ERCO in armaturen- en lenstechnologie investeert, vertaalt zich in producten die zeer doeltreffend zijn en minimale

verblinding veroorzaken", legt Mathew Howard uit.

Hoge doeltreffendheid, vertaald in hoge lux per watt, is het resultaat van precieze fotometrische systemen die door ERCO zijn ontwikkeld. De hoeveelheid licht die het te verlichten oppervlak bereikt voor een bepaalde aangesloten belasting, is hier de cruciale factor. "Daardoor kunnen we minder armaturen gebruiken om de gewenste architecturale en verlichtingsresultaten te bereiken en om het comfort van de bewoners van de gebouwen te verzekeren en dat op een duurzame en kosteneffectieve manier."

Michel Goupy vat samen: "Terwijl er op de markt ontelbare keuzes voor verlichtingsapparatuur zijn, werd ERCO gekozen om zijn betrouwbaarheid en hoge kwaliteit. Precieze optische systemen, de mogelijkheid om verblinding doeltreffend te beheersen, de efficiëntie van de armaturen, hoge kwaliteit lichtbronnen en onderling uitwisselbare lenzen betekende dat het productassortiment van ERCO vele uitdagingen aan Parramatta Square oploste."

Parramatta Square van Walker Corporation bepaalt een nieuwe benchmark voor geïntegreerde, door cultuur gestimuleerde stadsontwikkeling in Australië. Het succes van het district is niet alleen te danken aan zijn architectuur of duurzaamheidsprestaties van wereldklasse, maar ook aan de aandacht voor het emotionele en culturele leven in de betreffende ruimtes. En het verlichtingsdesign? Als toonaangevende verlichtingsplanner concludeert Michel Goupy dat het publiek onder de indruk moet zijn van de ruimte zonder de verlichting op te merken.

Grandeur, volume, richting, werking. De architecturale en verlichtingsresultaten aan het Parramatta Square werken echt voor de bewoners van Sydney en zullen dat nog vele jaren blijven doen.

Meer over Parramatta Square:

<https://www.youtube.com/watch?v=BeGXA4iFSq4>

In het project gebruikte armaturen

Quintessence
plafondbouw-
armaturen

Atrium
plafondbouw-
armaturen

Parscan spots

Eclipse InTrack spots

Tesis vloerinbouw-
armaturen

Lightgap
plafondbouw-
armaturen

Skim plafondbouw-
armaturen

Over ERCO

ERCO is een internationale specialist voor hoogwaardige en digitale architectuurverlichting. Het in 1934 opgerichte familiebedrijf is wereldwijd actief in 55 landen met eigen verkooporganisaties en partners.

Voor ERCO is licht de 4e dimensie in de architectuur – en vormt daardoor een integraal onderdeel van duurzaam bouwen. Licht is de bijdrage om de maatschappij en architectuur te verbeteren en in dezelfde mate het milieu te behouden. ERCO Greenology® – de ondernemingsstrategie voor duurzame verlichting – verenigt ecologische verantwoordelijkheid met technologische competentie.

In de Lichtfabriek in Lüdenscheid ontwikkelt, ontwerpt en produceert ERCO armaturen met de zwaartepunten lichttechnische optische

systemen, elektronica en duurzaam design. De lichtwerktuigen ontstaan in nauw contact met architecten, licht- alsmede elektropanners. Deze worden primair in de volgende toepassingsgebieden ingezet: Work en Culture, Community en Public/Outdoor, Contemplation, Living, Shop en Hospitality. De lichtexperts van ERCO ondersteunen ontwerpers wereldwijd om hun projecten met zeer precisie, efficiënte en duurzame lichtoplossingen te realiseren.

Als u meer informatie over ERCO of beeldmateriaal wenst, bezoek ons dan op www.erco.com/press. Wij leveren u voor uw berichtgeving ook graag materiaal over projecten wereldwijd.

Verzoek om bewijsexemplaren en links.

Voor meer informatie of beeldmateriaal verzoeken wij u contact op te nemen met:

ERCO GmbH

Katrin Klein
Content Manager / PR
Brockhauser Weg 80-82
58507 Lüdenscheid
Duitsland
Tel.: +49 2351 551 345
k.klein@erco.com
www.erco.com

mai public relations GmbH

Arno Heitland
Senior PR Consultant
Leuschnerdamm 13
10999 Berlin
Duitsland
Tel.: +49 30 66 40 40 553
erco@maipr.com
www.maipr.com

